

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

.....

๑. บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นับเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าประเทศต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือกำลังพัฒนา ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขและการเพิ่มผลผลิต และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทยการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกัน นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (single market) เพื่อรองรับการปรับตัวการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานอย่างเสรี โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และการรับรองระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้เป็นมาตรฐานเทียบกับอาเซียนหรือนานาชาติ

กลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากล คือ *การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ* (National Qualification Framework – NQF) โดยใช้ระบบคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลที่เชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษากับการเทียบโอนประสบการณ์ ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในการเชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือระหว่างการศึกษาในระดับต่างๆ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยที่อยู่ในวัยแรงงานมีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งมองเห็นถึงเส้นทางการเรียนรู้และความก้าวหน้าอย่างชัดเจน และยังเป็นการส่งเสริมการประกันคุณภาพของบุคคลตามระดับคุณวุฒิอีกด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการมีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework – NQF) ภายใต้ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๑ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งได้ร่วมเสนอและผลักดันสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และดำเนินการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อยกร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติขึ้น โดยอิงจากกรอบคุณวุฒิที่มีอยู่แล้วในระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF) และอาชีวศึกษา (Thai Qualifications Framework for Vocational Education; TVQ) ส่วนใน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพัฒนา โดยมุ่งหวังให้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NQF) เป็นกลไกเชื่อมโยงทักษะ ความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการ กับทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์หรือสมรรถนะ จากการปฏิบัติงานที่เป็นแกนกลาง (core competency) ของบุคคล

๒. การดำเนินงาน

เพื่อให้ได้มาซึ่ง (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิทั้งภายในและต่างประเทศ โดยดำเนินการวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ : กรณีกิจการกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศและกรอบคุณวุฒิของประเทศไทย (ปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๓) ๒) การวิจัยและพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔) และ ๓) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (ปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕)

๒.๒ การเข้าร่วมประชุมและศึกษาดูงานจากประเทศต้นแบบที่ใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจนประสบผลสำเร็จ ซึ่งประเทศต้นแบบที่ใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจนประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ไอร์แลนด์ อังกฤษ ฟินแลนด์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ รวมทั้งการประชุมระดมความคิดเห็นและการประชุม Focus Groups

๒.๓ การจัดประชุมระดมความคิดเห็นระหว่างหน่วยงาน องค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดำเนินการจัดประชุม ๓ ครั้ง ประกอบด้วย ๑) การประชุมนานาชาติ เรื่อง International Conference on the Implementation of National Qualifications Frameworks : Policies and Strategies (การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ) เมื่อวันที่ ๒๗ – ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมพูลแมน คิงเพาเวอร์ กรุงเทพฯ ซึ่งจัดร่วมกับองค์การความร่วมมือทางการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ (UNESCO) สำนักงานการศึกษาออสเตรเลียแห่งนานาชาติ (Australian Education International : AEI) และ German Society for International Cooperation (GIZ) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนของประเทศไทย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น และผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศ/ผู้แทนจากนานาชาติ อาทิ ผู้แทนจาก UNESCO ปารีส และ UNESCO กรุงเทพฯ ผู้แทน AEI ผู้แทน GIZ ผู้แทน ETF (European Training Foundation) ผู้แทน AANZFTA (ASEAN – AUSTRALIA - NEWZEALAND FREE TRADE AREA) ECWP (ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME) ผู้แทนจากประเทศเยอรมนี นิวซีแลนด์ เกาหลี จีน ลาว เวียดนาม กัมพูชา พม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์

บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ และ อัฟริกาใต้ ๒) การจัดประชุมและปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN) ตามโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เขตการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ (Economic Cooperation Work Program – ECWP ASEAN – AUSTRALIA – NEW ZEALAND Free Trade Area – AANZFTA) เมื่อวันที่ ๒๙ – ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ ณ ประเทศไทย เพื่อประเมินระบบการศึกษาของประเทศสมาชิกในเบื้องต้นและจัดทำกรอบคุณวุฒิภูมิภาคอาเซียน ๓) การประชุมปฏิบัติการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน (In-country Workshop on ASEAN Regional Qualification Framework) โดยความร่วมมือจากคณะกรรมการโปรแกรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC COOPERATION WORK PROGRAMME - EWCP) เขตการค้าเสรีของอาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN - AUSTRALIA – NEW ZEALAND FREE TRADE AREA - AANZFTA) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนารอบคุณวุฒิแห่งชาติทั้งของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ผู้ทรงคุณวุฒิภาครัฐและภาคอุตสาหกรรม ผู้แทนกลุ่มวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารอบคุณวุฒิของอาเซียน ผ่านกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ประสิทธิภาพการพัฒนา และการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติระดับภูมิภาค ตลอดจนร่วมกันเชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองคุณวุฒิและการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศสมาชิกด้วยกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๒.๔ การแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนารอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิอาเซียน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (สอศ.) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาและสำนักทดสอบทางการศึกษา (สพฐ.) สำนักพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ ก) ศึกษาวิเคราะห์หลักการและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองกรอบคุณวุฒิและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยที่สามารถเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน โดยการประสานงานกับคณะทำงานกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน ข) เสนอแนะแนวทางการพัฒนารอบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อการนำสู่การปฏิบัติ โดยมีการประชุมทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๒.๕ การสังเคราะห์เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำ (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และนำเสนอคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน

ตามความต้องการของประเทศ จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๒.๖ การจัดประชุมประชาพิจารณ์ เรื่อง การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในฐานะกลุ่มผู้ใช้งานกำลังคน รวมถึงผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในฐานะกลุ่มผู้ผลิตกำลังคน จำนวน ๔ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ วันที่ ๑๖ และ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

๒.๗ การจัดประชุมสมัชชา ๔ ภูมิภาค จำนวน ๔ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปดำเนินการให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติต่อไป

๓. สาระสำคัญของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓.๑ หลักการสำคัญของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติพัฒนาขึ้นภายใต้หลักการสำคัญ ดังนี้

๑) เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของกำลังแรงงาน เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในภาคการผลิตและบริการ ภายใต้ตลาดที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน จำเป็นต้องอาศัยกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไก/เครื่องมือในการสร้างความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ซึ่งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกำหนดสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะวิชาชีพ และใช้สมรรถนะที่ได้รับการยอมรับร่วมกันดังกล่าวมาพัฒนาและกำหนดหลักสูตร รวมทั้งการออกแบบระบบการเรียนการสอน การพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์ ครู ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ (ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและบริการ) และบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

๒) ยกระดับความรู้ความสามารถและคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ที่อยู่ในตลาดแรงงาน ต้องมีระบบการทดสอบ วัดและประเมินความรู้ และเทียบโอนประสบการณ์ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น หลากหลาย เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และตลอดเวลา

๓) เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของสถาบันการศึกษาในการบริหารจัดการและการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ จำเป็นต้องบริหารและจัดการโดยผู้มีส่วนได้เสีย ๓ ฝ่าย ทั้งฝ่ายสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิตกำลังคน ฝ่ายผู้ผลิต

สินค้าและบริการในฐานะผู้ใช้ประโยชน์จากกำลังแรงงานที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษา ได้แก่ สถานประกอบการ สถาบัน/องค์กรวิชาชีพ และฝ่ายภาครัฐในฐานะผู้กำกับดูแลการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ออกแบบและวาง ระบบการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งด้านการกำหนดสมรรถนะแกนกลาง สมรรถนะวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม ในการระดมทุนและการระดมทุนเพื่อการศึกษา ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้เรียน ผ่าน มาตรการทางการเงินและการคลังเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา

๔) พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียน การสอนรูปแบบ Project-Based Learning Model หรือ Problem Based Learning Model เพื่อสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาแก่ผู้เรียน จะเป็นกลไกหลัก ที่สำคัญในการยกระดับสมรรถนะของกำลังแรงงานที่ออกจากระบบการศึกษา ด้วยทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่เพียงพอในการสนองตอบความต้องการของ ตลาดแรงงาน

๕) สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานประกอบการในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา/วิชาชีพ รวมทั้งสถาบัน/องค์กรวิชาชีพในการให้การรับรองสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะด้านวิชาชีพ อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนตามกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ ผ่านการกำหนดค่าตอบแทนที่สะท้อนศักยภาพ ความสามารถและสมรรถนะในการ ปฏิบัติงานในแต่ละระดับคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓.๒ นิยามของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หมายถึง กรอบแนวทางการเชื่อมโยง **ผลลัพธ์การเรียนรู้** ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา/วิชาชีพ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอก ระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาระบบทวิภาคี กับ **ระดับสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน** ที่ผ่านการทดสอบ วัดและประเมินผล และการเทียบโอน ตามระดับคุณวุฒิภายใต้ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คุณวุฒิการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดการรับรองความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จ การศึกษาในแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา/วิชาชีพ ที่ผ่านการทดสอบ วัดและประเมินผล และการเทียบโอน ทั้งการศึกษาในระบบ การนอกระบบ การศึกษา ตามอัธยาศัย และการศึกษาระบบทวิภาคี ภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ระดับคุณวุฒิ (Qualification Levels) หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เชื่อมโยงระหว่างทักษะ ความรู้ และความสามารถเชิง

วิชาการตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษากับทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงาน (สมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะวิชาชีพ) ตามความต้องการของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา/วิชาชีพ

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการซึมซับข้อมูลผ่านการเรียนรู้ (Assimilation of information through learning) ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เรียน/ทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและ/หรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Theoretical and/or factual)

ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply knowledge) และความสามารถในการใช้วิธีการเพื่อการจัดการและแก้ปัญหาการทำงาน โดยเน้นทักษะด้านกระบวนการคิด (Cognitive skills) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Logical, intuitive, and creative thinking) หรือทักษะการปฏิบัติ/วิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ (Manual dexterity and the use of methods, materials, tools and instruments)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่สามารถแสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถทางด้านเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัย ที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ (ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและบริการ)

สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) สมรรถนะแกนกลาง (Core Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสาร การคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

๒) สมรรถนะวิชาชีพ (Occupational Competency) หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขางานหรือสาขาวิชาชีพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ทั้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติและ/หรือจากการทำงาน ซึ่งแสดงถึงทักษะและความรู้ที่สัมพันธ์กับงานในแต่ละสาขาวิชา/วิชาชีพ โดยผ่านการทดสอบ วัด หรือประเมินผล และสะสมผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อการเทียบโอนและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาและผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน

๓.๓ วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑) เป็นกลไกสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพของภาคการผลิตและบริการกับระบบคุณวุฒิทางการศึกษาของสถาบันการศึกษาผ่านกระบวนการการศึกษา อบรม ทดสอบ วัดและประเมินผล ทั้งด้านการเรียนรู้และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และการเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เดิม (Recognition of Prior Learning – RPL) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตร ซึ่งจะนำมาสู่การยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา (Widening Education Participation) รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของกำลังแรงงาน

๒) สนับสนุนนโยบายการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การยกระดับและสร้างมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาให้มีความเป็นมาตรฐานและสามารถเทียบเคียงกับนานาชาติ

๓) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยกับกรอบคุณวุฒิที่เป็นสากลในระดับนานาชาติ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังคนในตลาดแรงงานของประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมตลาดแรงงานให้มีการแข่งขัน สามารถเคลื่อนย้ายกำลังแรงงาน นักเรียน นักศึกษาระหว่างภูมิภาค (Mobility of Manpower and Student) ได้อย่างอิสระและคล่องตัว

๓.๔ โครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) ระดับและองค์ประกอบของระดับคุณวุฒิ ๒) กลไกการเชื่อมโยงเติมเต็ม/เทียบเคียง และ ๓) ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในแผนภาพที่ ๑ และรายละเอียดดังนี้

ระดับ คุณวุฒิ	กลไกเชื่อมโยง/การเติมเต็ม	ประสบการณ์ในการทำงาน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา
ระดับ ๙	■ การทดสอบวัดและประเมินผล ■ การเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน ■ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ■ การฝึกฝนและปฏิบัติจริงจากการทำงาน เพื่อเพิ่มทักษะฝีมือและความชำนาญในวิชาชีพ	← →	ปริญญาเอก
ระดับ ๘			ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับ ๗			ปริญญาโท
ระดับ ๖			ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับ ๕			ปริญญาตรี
ระดับ ๔			อนุปริญญา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับ ๓			ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ระดับ ๒			มัธยมศึกษาตอนปลาย
ระดับ ๑			มัธยมศึกษาตอนต้น

แผนภาพที่ ๑ โครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑ ระดับและองค์ประกอบของระดับคุณวุฒิ (Levels) เป็นระดับสมรรถนะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเชื่อมโยงกับระดับคุณวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงปริญญาเอก แบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ ๑) ความรู้ ๒) ทักษะ ๓) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ ๔) ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษาจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีข้อกำหนดขอบเขตที่แตกต่างกันตั้งแต่ระดับง่ายไปยากจากระดับ ๑ – ๙ ซึ่งมีลักษณะเป็นแกนกลาง (Core) ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับกำลังคนในแต่ละกลุ่มสาขาอาชีพ/วิชาชีพ รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงรายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิแต่ละระดับ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๑	- มีความรู้พื้นฐานในการเขียน อ่าน พูด สื่อสาร การคำนวณ - วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ	- มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารและการทำงานประจำ - มีทักษะการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน - มีทักษะการคิด ทักษะชีวิต มีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย - มีความสามารถในการแก้ปัญหา	- สามารถสื่อสารภายใต้การปฏิบัติงานที่กำหนด - เลือกและใช้เทคโนโลยีพื้นฐานเพื่อการทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม - มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพและองค์กร - มีมนุษยสัมพันธ์ - มีจิตบริการ - มีความตระหนักในการทำงานอย่างปลอดภัย - มีคุณธรรม จริยธรรม - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ - เรียนรู้ด้วยตนเอง - เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ม.ต้น + ทักษะอาชีพ - สามารถสื่อสารถ่ายทอดความคิด - มีความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน - การเรียนรู้ด้วยตนเอง - การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล - มีความคิดอย่างสร้างสรรค์ในเชิงบวก สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีพื้นฐานเพื่อการทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง - มีสมรรถนะในสาขาอาชีพไม่น้อยกว่า ๑ หน่วยสมรรถนะ - เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน - อยู่อย่างพอเพียง - มีจิตสาธารณะ - รักความเป็นไทย - รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ - มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๒	- มีความรู้ในการเขียน อ่าน พุด คำนวณ - มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพพื้นฐานและภาษาอังกฤษในการสื่อสารเบื้องต้น	- สามารถทำงานประจำตามลักษณะวิชาชีพ - ดัดแปลงเลือกใช้วิธีการในการทำงานที่เหมาะสม - มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน - มีทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย - การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ - ความสามารถในการแก้ปัญหา	- สามารถรับผิดชอบงานด้วยตนเอง - มุ่งมั่นในการทำงาน - มีส่วนร่วมในการทำงาน สามารถปฏิบัติงานภายใต้คำแนะนำ - เสนอแนะความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงงานที่รับผิดชอบ - มีการบันทึกผลงาน - เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม และร่วมแก้ปัญหา - สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ - มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาทางานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ - มีความสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนางาน	ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ - สามารถสื่อสาร รับรู้และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลและความถูกต้อง - การเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ - มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาทางานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ - มุ่งมั่นในการทำงาน เป็นผู้มีวินัย และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสภาพแวดล้อม - มีความสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง - มีทักษะพื้นฐานหรือทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน - มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ - ความเป็นสากล

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๓	- มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ วิธีการทฤษฎีในสาขาวิชาชีพเฉพาะ - มีความรู้ความเข้าใจในหลักการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง - มีความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษในวิชาชีพ	- มีทักษะในการเชื่อมโยงความรู้เพื่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ - มีทักษะด้านความปลอดภัย - การสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อประโยชน์ในวิชาชีพ - มีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหา และการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ - มีสำนึกด้านความปลอดภัย มีความรับผิดชอบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ - สามารถให้คำแนะนำและรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ - มีจิตวิทยาในการทำงานและการสื่อสาร - การใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ - มีคุณธรรม จริยธรรม - มีความตระหนักในการทำงานอย่างปลอดภัย - อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ปวช. - สามารถปฏิบัติงานโดยใช้ทักษะ ในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ - สามารถประยุกต์ทักษะ ความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปสู่บริบทใหม่ๆ - สามารถให้คำแนะนำและแก้ปัญหาเฉพาะด้านในกรณีที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้อื่น - มีส่วนร่วมและ/หรือมีการประสานงานกลุ่มหรือหมู่คณะ - มีคุณธรรม จริยธรรม - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๔	- มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการและวิชาชีพ - ความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย - ความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน - ความรู้ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหารจัดการระดับต้น	- มีทักษะในการเชื่อมโยงความรู้เพื่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ - มีทักษะด้านความปลอดภัย - การสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อประโยชน์ในวิชาชีพ - มีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	- ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหา - มีส่วนร่วมในการวางแผน ประสานงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานในบริบทที่แตกต่างกัน - การทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ - มีการสอนงานให้กับผู้ได้บังคับบัญชา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การบริหารจัดการงานเบื้องต้น - มีเจตคติที่ดีในการทำงานภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน - มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ - มีความตระหนักในการทำงานอย่างปลอดภัย - อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ปวส. สามารถปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ในวิชาการที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ในขอบเขตทั่วไปของงานที่หลากหลาย บางงานที่มีความซับซ้อน และไม่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ทักษะความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดการ การแก้ปัญหา มีความตระหนักในการทำงานอย่างปลอดภัย การวางแผนและจัดการทรัพยากรได้เหมาะสม มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการ ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ มีความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและหมู่คณะ มีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการวางแผน การประสานงาน และการประเมินผล มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๕	- มีความรู้ความเข้าใจที่ คร อ บ ค ลุ ม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขาวิชาที่ศึกษา - มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพเชิงลึก และความเชื่อมโยงกันระหว่างวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน - พัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาการ และกา ร บ ริ ห า ร ระดับกลาง	- มีทักษะในการวางแผนการบริหารและการจัดการงานการผลิต หรืองานบริการในงานอาชีพ - การปฏิบัติงานที่ซับซ้อน - การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี - การใช้ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อติดต่อสื่อสารในระดับสากล	- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการวางแผน - การจัดการทรัพยากร การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารการผลิตหรือการสร้างทีมงาน และความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เป็นผู้บริหารระดับกลาง มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ การคิดอย่างเป็นระบบ ทักษะการโน้มน้าว ความเป็นสากล และมีจิตวิทยาในการบริหาร มีอิสระในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน - แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารจัดการงาน ทั้งในการเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่มหรือจัดการงานผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	ปริญญาตรี สามารถตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาตลอดจนค้นคว้า พัฒนานวัตกรรมและประยุกต์ความรู้ ทักษะและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในวิชาการและการปฏิบัติงานที่ใช้เทคโนโลยี หรืองานวิชาชีพในขอบเขตที่กว้างขวาง และสัมพันธ์กับวิชาชีพตามแนวทางของตนเองในการวางแผนและจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม มีส่วนร่วมพัฒนาและริเริ่มวิธีการปฏิบัติ รับผิดชอบต่อตนเอง และหมู่คณะ มีอิสระในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนหรือจัดการงานผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๖	- มีความรู้ระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในทางวิชาชีพและวิชาการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน - มีความรู้เกี่ยวกับ ก าร ศี ก ษ า ค้นคว้าวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ - การบริหารจัดการในระดับค่อนข้างสูง	- ใช้ความรู้ทางทฤษฎีและประสบการณ์จากการปฏิบัติเพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อนโดยระบุแหล่งข้อมูลและเทคนิคการวิเคราะห์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การสรุปผลและจัดทำข้อเสนอในการแก้ปัญหาและการพัฒนางานในอนาคต	- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการวางแผนแก้ปัญหาและการพัฒนางาน การจัดการทรัพยากรและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในบริบทใหม่ โดยใช้รูปแบบกระบวนการทางวิชาการ และแสดงความรับผิดชอบอย่างสูง และความเป็นผู้นำในหน้าที่การงาน มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีวิสัยทัศน์ การพัฒนางานและทีมงาน มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำในการทำงาน	ประกาศนียบัตรบัณฑิต มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับสูงโดยมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทั้งทางวิชาการและทางวิชาชีพแสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตและการริเริ่มดำเนินการเรื่องสำคัญๆ ในที่ทำงานและชุมชน

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๗	- มีความรู้อย่างถ่องแท้และทันสมัยในเนื้อหาสาระหลักทั้งด้านหลักการและทฤษฎีเชิงลึกในสาขาวิชา และสามารถนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ใหม่และการบริหารจัดการ	- มีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อการบริหารจัดการองค์กรในระดับสูงรวมทั้งมีทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีในที่เหมาะสมกับวิชาการและวิชาชีพ	- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพินิจ วิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัย ริเริ่มพัฒนางานในบริบทใหม่ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมีภาวะผู้นำที่สามารถกำหนดนโยบายกลยุทธ์ของหน่วยงานพัฒนาระบบงานและทีมงาน และมีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ มีจริยธรรมและจรรยาบรรณ	ปริญญาโท มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับที่สูงมากโดยมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัยหรือพัฒนาความชำนาญระดับสูงทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๘	- มีความรู้ลึกซึ้งและทันสมัย ในสาขาวิชาเฉพาะของงานและสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ความรู้ทางการวิจัยและการปฏิบัติล่าสุดในการวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเข้มข้น และใช้กระบวนการ และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการพัฒนาการจัดการบริหารองค์กร	- มีทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ใหม่ๆ ที่ซับซ้อน ใช้ความรู้ทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในวิชาชีพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับชาติและนานาชาติ และใช้ทักษะทางปัญญาเป็นฐานในการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพ	ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ทันสมัยและความเข้าใจผลงานวิจัยเพื่อการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในสาขาวิชาชีพเฉพาะในการพัฒนางานในบริบทใหม่ เป็นผู้นำอย่างมืออาชีพที่สามารถประสานความร่วมมือกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสาขาวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการให้คำแนะนำของตนเอง สนับสนุนการพัฒนาผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง กำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผน ติดตาม กำกับดูแล และสร้างระบบประเมินผล ตลอดจนริเริ่มระบบงานที่มีความซับซ้อน แสดงภาวะผู้นำในการส่งเสริม ความมีคุณธรรม จริยธรรมทั้งในที่ทำงานและชุมชนอย่างกว้างขวางขึ้นจากความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างลึกซึ้งในสาขาวิชา	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับที่สูงมากโดยมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัยหรือพัฒนาความชำนาญระดับสูงทางวิชาชีพ

ระดับ คุณวุฒิ	รายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิ			ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา จากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	
๙	- มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพกลุ่มลึกชั้นสูง รู้เทคนิคการวิจัยและการพัฒนาการจัดการบริหารองค์กรสามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ในบริบทที่หลากหลาย	- มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาเฉพาะ มีทักษะในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ	ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการคิดค้น วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ในบริบทที่มีลักษณะพิเศษและหลากหลายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ แสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพ และสังคมที่มีความซับซ้อนอย่างมืออาชีพและเป็นสากล ชี้นำในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผน และการกำกับดูแลสร้างระบบงานที่มีความซับซ้อน เชี่ยวชาญ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานที่เกี่ยวข้อง	ปริญญาเอก มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมั่นคง รวดเร็ว มีการศึกษาค้นคว้าที่ลุ่มลึกในระดับสูงอย่างอิสระ เชี่ยวชาญในเทคนิคการวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาและสามารถนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ เชี่ยวชาญในพัฒนาการล่าสุดขององค์ความรู้ในสาขาวิชาตลอดจนการแปลความหมายและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาในสาขาวิชาชีพ

ส่วนที่ ๒ กลไกการเชื่อมโยงเพิ่มเติม/เทียบเคียง ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาและสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการกับระดับคุณวุฒิในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา/วิชาชีพ นั้น มิได้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ ต้องมีกลไก/ระบบการเข้าสู่ระดับคุณวุฒิที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาหรือมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงานที่สามารถเทียบโอน หรือเพิ่มเติม เพื่อให้ได้รับการรับรองและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา ทั้งการศึกษาระดับพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. ปวส. ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท ป.บัณฑิตชั้นสูง และ ป.เอก ต้องมีความเชื่อมโยงและสามารถ เทียบเคียงกับระดับความสามารถในการปฏิบัติงานที่เทียบเคียงได้กับระดับคุณวุฒิ ๑ – ๙ ซึ่งสามารถเพิ่มเติมได้ด้วยการศึกษาอบรม และผ่านการทดสอบ วัดและประเมินผล รวมทั้ง การสะสมหน่วยการเรียนรู้ และการเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงานในแต่ละสาขาวิชา/ วิชาชีพ

๔. ยุทธศาสตร์/มาตรการการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เพื่อนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สมาคม/ องค์กรวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพและ/หรือกลุ่มอาชีพ กับสถาบันการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อนำ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกรอบแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามระดับคุณวุฒิ

มาตรการ :

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติซึ่งประกอบด้วยหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ๓ ฝ่าย (สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และสมาคม/องค์กรวิชาชีพ) รวมทั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการให้เกิดระบบคุณวุฒิแห่งชาติที่สามารถนำไปสู่ การปฏิบัติตามหลักการและแนวทางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๒) ออกแบบและพัฒนาระบบคุณวุฒิแห่งชาติที่ลงรายละเอียดในทุกขั้นตอนของ การดำเนินงาน โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศมาให้คำปรึกษาแนะนำในระยะ เริ่มต้นของการดำเนินงาน เพื่อให้เห็นภาพของการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมก่อนที่จะมีการ ดำเนินการขยายผลให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาขาอาชีพต่อไป

๓) รัฐสร้างแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สมาคม/ องค์กรวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพและ/หรือกลุ่มอาชีพ กับสถาบันการศึกษาในการออกแบบและ พัฒนาหลักสูตร การออกแบบระบบการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ การฝึกอบรม

และพัฒนาคณาจารย์ ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้บริหาร ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติ ในสถานประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ตลอดจนการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ โดยค่าใช้จ่ายเพื่อวิจัยและพัฒนา การพัฒนา คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในสถานประกอบการ รวมทั้งการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการของนักเรียน นักศึกษา สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้สองเท่า ของค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง

๔) ให้สถานประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐ เข้ามามีส่วนร่วม ในการผลิตและพัฒนากำลังคนกับสถาบันการศึกษา ทั้งด้านการออกแบบและพัฒนา หลักสูตร การออกแบบระบบการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ การฝึกอบรมและพัฒนา คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในสถานประกอบการร่วมกัน ตลอดจนการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ รวมถึงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาวิจัย และการนำไปพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ

๕) สร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้องในการนำกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติไปดำเนินการ โดยการประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์ เพื่อการ เผยแพร่ รวมทั้งจัดทำคู่มือการดำเนินงานของหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการรับรู้ รับทราบ เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๖) ดำเนินการฝึกอบรมหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ ในเรื่องการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานสมรรถนะ (competency standards) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน/โปรแกรมอบรมฐาน สมรรถนะ (competency based curriculum/ training) การประเมินสมรรถนะ (competency assessment) การทดสอบ วัดและประเมินผลเพื่อการรับรองระดับคุณวุฒิ และการเทียบโอนประสบการณ์ เป็นต้น

หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวง อุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับขอบเขตความรู้ ทักษะ **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

มาตรการ :

๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษา ร่วมออกแบบพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการ ทำงาน (work integrated learning) และการฝึกอบรมในรูปแบบที่ยืดหยุ่น หลากหลาย

ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย **และการศึกษาระบบทวิภาคี** เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และตลอดเวลา สอดคล้องกับสาขาวิชา โดยดำเนินการทดลองนำร่องระหว่างสถานประกอบการ สถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อม และสมาคม/องค์กรวิชาชีพ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันและสามารถผลักดันให้เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒) ดำเนินการให้มีการจัดทำทะเบียนมาตรฐานหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา/วิชาชีพ โดยอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่แสดงให้เห็นถึงระดับสมรรถนะ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา/วิชาชีพ เพื่อการทดสอบ วัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน/เทียบโอนประสบการณ์ รวมทั้งการให้การรับรอง คุณวุฒิจำแนกตามระดับคุณวุฒิ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการทดสอบ วัดและประเมินผล การเทียบโอน ผลการเรียนรู้ เทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน การสะสมหน่วยการเรียนรู้และการให้การ รับรองผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จำแนกตามระดับคุณวุฒิ

มาตรการ :

๑) ดำเนินการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งในสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของบุคคลในแต่ละระดับคุณวุฒิที่เชื่อมโยงกับคุณวุฒิทางการศึกษาของ สถาบันการศึกษา ผ่านสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ โดยรัฐส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อรองรับระบบคุณวุฒิ แห่งชาติ และให้ภาคเอกชนเป็นผู้ขับเคลื่อนโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา

๒) ดำเนินการออกแบบระบบการทดสอบ การวัดและประเมินผล ทั้งสถาบันการศึกษา คณาจารย์ครู และผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ รวมทั้ง การให้การรับรองมาตรฐานหลักสูตรที่จัดโดยสถาบันการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติและ/หรือจากการทำงาน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการบ่งชี้คุณลักษณะของ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะ (ความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์) ที่สัมพันธ์กับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อ การเทียบโอนและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยให้เป็นการดำเนินการ ร่วมกันระหว่างฝ่ายผู้ใช้กำลังแรงงาน ผู้ผลิตกำลังแรงงาน และสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ

๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้ผลการเรียนรู้ที่ผ่านการทดสอบ วัด และประเมินผล มาสะสมเป็นหน่วยการเรียนรู้เพื่อการเทียบโอน อันเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับ

ผู้ที่อยู่ในตลาดแรงงานและผู้ที่ยอยู่นอกระบบโรงเรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการเทียบ ประสพการณ์/เทียบความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการทำงานหรือการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น (Recognition of Prior Learning–RPL หรือ Validation of Experiences) โดยเติมเต็ม เฉพาะส่วนที่ขาด เพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาตามที่ต้องการ รวมทั้งได้รับการรับรอง คุณวุฒิในแต่ละระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๔) ดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบการติดตามและประเมินมาตรฐาน หลักสูตร มาตรฐานสถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และมาตรฐานคณาจารย์ ครู และผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ เพื่อการรับรองและประกันคุณภาพการ จัด การศึกษาของผู้ผ่านการศึกษา/อบรมว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ และสมรรถนะ (ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์) ตามระดับคุณวุฒิการศึกษาของสถาบันการศึกษา และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน) กระทรวงแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่ สถาบันการศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

มาตรการ :

๑) ลดบทบาทของภาครัฐจากการจัดการศึกษาเป็นหลัก มาเป็นผู้กำกับนโยบาย และแผน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุน

๒) กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อความ เป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การเงินและ งบประมาณ วิชาการและการบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจในการ บริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาที่มุ่งสู่เป้าหมายคุณภาพและมาตรฐานการจัด การศึกษาและสนองตอบความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓) ปรับระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนจากเดิมที่จัดสรรผ่านสถานศึกษาหรือด้าน อุปทานมาเป็นการจัดสรรผ่านตัวผู้เรียนหรือด้านอุปสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการของสถานศึกษาภายใต้ตลาดบริการการศึกษาที่มีการแข่งขันอย่างเท่าเทียมกัน

๔) ให้คณาจารย์และครูในสถาบันการศึกษาสามารถลาออกไปศึกษาและเรียนรู้ รวมทั้งการศึกษาและวิจัยร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอนสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการคิดค้น/สร้างนวัตกรรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระหว่างสถาบันศึกษากับสถานประกอบการ อันเป็นการเพิ่มทักษะ ความรู้ความสามารถ

ของคณาจารย์และครูในสถาบันการศึกษาให้ก้าวทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในภาคการผลิตและบริการ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพมาเป็นอาจารย์/นักวิจัยในสถาบันการศึกษา

๕) สถาบันการศึกษาที่ร่วมดำเนินการกับสถานประกอบการ ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการให้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านทฤษฎีและวิชาการที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากความรู้ในด้านปฏิบัติ เพื่อให้สามารถกำกับดูแลการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร และมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขาวิชา/อาชีพ และระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๕. เงื่อนไขความสำเร็จ:

๑) จัดให้หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยในระยะแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่หน่วยงานกลาง ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และประสานการจัดแผนปฏิบัติงานขององค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ

๒) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแก่ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน ด้วยการนำเสนอข้อมูลกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งในการประชุมระดับองค์กรหลัก และการประชุมในระดับหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมผลักดันและนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓) สร้างความร่วมมือจากผู้แทนองค์กรหลักด้านการศึกษา และภาคการผลิตและบริการเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติภาพรวม โดยใช้ความเข้มแข็งของระบบคุณวุฒิการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทที่มีอยู่แล้ว ร่วมกันหาแนวทางผลักดันกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรที่มีศักยภาพและความมุ่งมั่นจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น

๔) องค์กรหลักด้านการศึกษา ต้องสร้างระบบงานที่สนับสนุนและเอื้อต่อการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งด้านแนวนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านการเงินงบประมาณ และด้านบุคลากร โดยอาจเป็นการขยายหรือพัฒนางานเดิมที่เกี่ยวข้อง หรือแยกส่วนงานนี้ออกมาเป็นอิสระ เพื่อการขับเคลื่อนที่คล่องตัว

๕) ควรให้ความสำคัญในการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิของชาติกับกรอบคุณวุฒิของนานาชาติ โดยสร้างเครือข่ายต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการ

พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เช่น ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เยอรมัน ฟินแลนด์ เป็นต้น โดยประสานให้เกิดความร่วมมือในแง่องค์ความรู้ ประสบการณ์ และผู้เชี่ยวชาญที่จะมาให้ความช่วยเหลือ

๖) ควรมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นระยะๆ โดยอาจเริ่มดำเนินการในส่วนที่มีความพร้อมก่อน เช่น อาจจัดทำบัญชีรายชื่อ (Profile) ของกลุ่ม/อาชีพ กลุ่มวิชาชีพ/กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจและบริการ ที่มีความพร้อมในการร่วมดำเนินการพัฒนาและผลิตกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๗) ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่ผู้ปฏิบัติ ที่เป็นความร่วมมือระหว่างกลุ่มสถาบันการศึกษาและกลุ่มอุตสาหกรรม หรือกลุ่มวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพเฉพาะ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยส่วนกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดทรัพยากรสนับสนุนตามความจำเป็น

๘) มีระบบการกำกับติดตามประเมินผล การศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบคุณวุฒิแห่งชาติเพื่อให้สามารถเทียบเคียงและใช้ประโยชน์ร่วมกันในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

๙) จัดให้มีกลไกในการบังคับใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง

หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย